

Strålsäkerhetsmyndighetens vägledningssamling

ISSN: Klicka här för att ange ISSN.

Strål
säkerhets
myndigheten

Swedish Radiation Safety Authority

SSMFS

Vägledning med bakgrund och motiv
till Strålsäkerhetsmyndighetens
föreskrifter om kontrollköp

Fastställt:

Datum: 2016-10-05

Dokumentnummer: 16-2230

Innehållsförteckning

Strålsäkerhetsmyndighetens föreskrifter om kontrollköp av solning i kosmetiskt solarium eller behandling med kosmetisk exponering med icke-joniserande strålning	5
---	----------

Strålsäkerhetsmyndighetens föreskrifter om kontrollköp av solning i kosmetiskt solarium eller behandling med kosmetisk exponering med icke-joniserande strålning

Strålsäkerhetsmyndigheten föreskriver följande med stöd av 10 kap. 6 § förordningen (20xx:xxx) om strålskydd.

Tillämpningsområde och definitioner

1 § Dessa föreskrifter innehåller bestämmelser om kommuners genomförande av sådana kontrollköp som avses i 9 kap. 8 § lagen (20XX:YY) om strålskydd.

Bakgrund och överväganden

Enligt 9 kap 8 § lag (2XXX:xxx) om strålskydd får tillsynsmyndigheten göra kontrollköp som syftar till att få fram underlag för en dialog med en verksamhetsutövare i frågor som rör skyldigheten att förvissa sig om att den som genomgår behandling enligt 7 kap. 2 § eller 4 § lagen (20XX:xxx) om strålskydd har fyllt 18 år. Kommunen är tillsynsmyndighet.

Strålsäkerhetsmyndighetens föreskrifter om kontrollköp efterliknar i den mån det varit möjligt Folkhälsomyndighetens föreskrifter (FoHMFS 2015:1) och allmänna råd om kontrollköp av folköl och tobaksvaror. Syftet med detta är att kommunen ska kunna utöva tillsyn på liknande sätt oavsett om tillsynen avser kontrollköp av alkohol och tobaksvaror enligt Folkhälsomyndighetens föreskrifter eller kontrollköp enligt dessa föreskrifter.

Syftet med kontrollköp är att ge underlag för en dialog mellan kommunen och den som säljer en soltid i ett kosmetiskt solarium eller en behandling med kosmetisk exponering om skyldigheten att förvissa sig om att mottagaren har uppnått 18 år.

Om den person som säljer soltiden eller behandlingen är någon annan än verksamhetsutövaren kan kommunen inkludera verksamhetsutövaren i dialogen.

Kommunen kan i dialogen ta upp följande

- resultatet av kontrollköpet,
- varför det finns en åldersgräns,
- svårigheter med att bedöma om en kund fyllt 18 år,
- verksamhetens rutiner för ålderskontroll,
- personligt straffansvar vid försäljning av soltid i kosmetiskt solarium eller behandling med kosmetisk exponering med icke-joniserande strålning till en person som inte fyllt 18 år, och
- verksamhetsutövarens ansvar att informera personal om försäljningsbestämmelserna för den aktuella behandlingen

Kommunen kan i dialogen med verksamhetsutövaren beröra verksamhetens egenkontrollprogram och särskilt delen om ålderskontroll.

Verksamhetsutövaren kan få möjlighet att ta upp eventuella problem med att uppfylla kravet att förvissa sig om att kunden har fyllt 18 år samt få dela med sig av erfarenheter på området.

Äldre bestämmelser

Bestämmelsen är ny.

2 § Termer och uttryck som används i dessa föreskrifter har samma betydelse som i lagen (20XX:YY) om strålskydd.

Kontrollköpare

3 § I dessa föreskrifter avses med *kontrollköpare* en person som i syfte att tillämpa kontrollköp som tillsynsmetod köper soltid i ett kosmetiskt solarium som upplåts till allmänheten eller behandling med kosmetisk exponering med icke-joniserande strålning

Bakgrund och överväganden

Enligt lagen (20xx:xxx) om strålskydd 9 kap 8 § får tillsynsmyndigheten inte anlita någon som är under 18 år för ett kontrollköp. Kontrollköp är en metod som är till för att förbättra rutinerna för ålderskontroll. För att metoden ska vara ändamålsenlig bör kommunen anlita personer med ungdomligt utseende som ska utföra kontrollköp.

Avtal mellan kommunen och kontrollköparen

4 § Kommunen ska upprätta ett avtal med kontrollköparen. I avtalet ska uppdraget och ansvarsförhållandet mellan kommunen och kontrollköparen fastställas. Kommunen får inte ge kontrollköparen i uppdrag att själv underrätta verksamhetsutövaren om ett genomfört kontrollköp

Syfte

Syftet är att kommunen och kontrollköparen ska ha tydliga ramar för hur kontrollköpet ska göras och vilket ansvarsområde de båda har.

Äldre bestämmelser

Bestämmelsen är ny.

Information och instruktion om kontrollköp

5 § Kommunen ska informera kontrollköparen om tillsynsmetoden. Kommunen ska ge kontrollköparen instruktioner om hur ett kontrollköp ska utföras.

Syfte

Syftet är att kontrollköparen ska veta hur kontrollköpet ska genomföras.

Tillämpning av bestämmelsen

Instruktion inför kontrollköp kan till exempel innehålla följande

- hur kontrollköparen ska agera vid kontrollköpet,
- vilka behandlingar som kontrollköparen ska försöka köpa, vad kontrollköparen behöver uppmärksamma och därefter dokumentera i samband med kontrollköpet,
- hur rapportering till kommunen sker, och
- hur kontrollköparen kan hantera eventuella konfliktsituationer.

Dokumentation kring kontrollköp kan innehålla följande uppgifter

- datum och tidpunkt för kontrollköpet,
- försäljningsställe,
- om verksamheten är obemannad eller bemannad
- hur verksamheten säkerställer att den inte upplåter ett kosmetiskt solarium i de fall verksamheten är obemannad
- kön och ungefärlig ålder på personen i kassan, samt namn om det gått att utläsa exempelvis av en namnbricka,
- vilken typ av behandling som kontrollköpet avsåg,
- om kontrollköparen blev tillfrågad om sin ålder,
- om kontrollköparen blev ombedd att visa legitimation,
- om kontrollköparen fick eller inte fick köpa soltid eller behandling behandlingen,
- en notering om att kommunen underrättat verksamhetsutövaren om kontrollköpet, och
- en notering om dialogens innehåll.

Äldre bestämmelser

Bestämmelsen är ny.

Lämnande av korrekta uppgifter vid kontrollköpet

6 § Ett kontrollköp ska genomföras utan att kontrollköparen lämnar felaktiga eller vilseledande uppgifter eller utövar andra påtryckningar för att få köpa soltid i ett kosmetiskt solarium eller behandling med kosmetisk exponering med icke-joniserande strålning.

Syfte

Syftet är att säkerställa att kontrollköpet inte utgör en brottsprovokation.

Äldre bestämmelser

Bestämmelsen är ny.